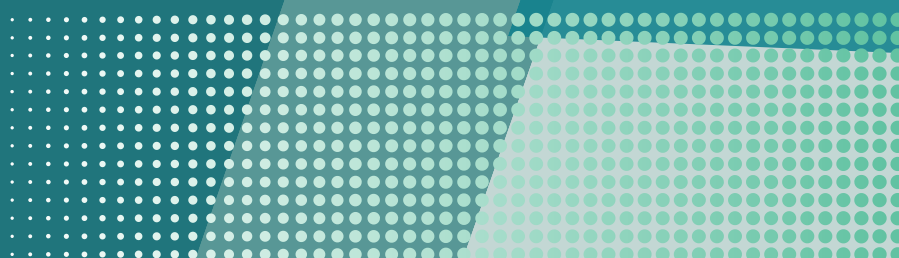

REȚEAUA REGIONALĂ

„FEMEILE PENTRU SECURITATE UMANĂ ȘI PACE” -
UN MODEL DE LEADERSHIP SISTEMIC IN UNGHENI

Participare Oportunități Dezvoltare

Ungheni, 2025

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI UNGHENI

INTRODUCERE

Rețeaua regională „Femeile pentru Securitate Umană și Pace”, lansată la data de 7 martie 2025 în cadrul unui eveniment desfășurat în incinta Gării Internaționale Ungheni, evidențiază rolul esențial al femeilor în construirea unui climat durabil de încredere, solidaritate și reziliență în comunitățile din regiune. Reunind femei lidere, activiste, experte și reprezentante ale societății civile din diverse raioane ale Republicii Moldova, rețeaua își propune să devină o platformă de acțiune colectivă pentru promovarea păcii, prevenirea conflictelor, protejarea drepturilor fundamentale și consolidarea securității umane.

De-a lungul istoriei, femeile au demonstrat capacitatea de a aduce soluții inovative și perspective valoroase în procesele de negociere și reconstrucție post-conflict. Totuși, în multe cazuri, ele continuă să fie excluse din deciziile cheie privind securitatea și pacea, fiind adesea subestimate din cauza stereotipurilor de gen adânc înrădăcinate.

Această marginalizare se datorează nu doar prejudecăților existente, ci și lipsei de programe de formare adecvate și a sprijinului insuficient în structurile de putere, care limitează participarea activă a femeilor în procesele de decizie. Provocările sunt și mai complexe în contextul violenței de gen și al discriminării, care amplifică vulnerabilitatea femeilor în fața conflictelor.

În această lumină, Rețeaua Regională „Femeile pentru Securitate Umană și Pace” își propune să răspundă acestor provocări, creând un cadru de colaborare între femei din diverse domenii, pentru a stimula învățarea reciprocă și a sprijini dezvoltarea competențelor necesare influențării proceselor de securitate și pace.

Prin acest demers, se marchează o etapă semnificativă în consolidarea rolului femeilor în construirea unui viitor mai sigur și mai echitabil, în care acestea pot contribui activ la promovarea păcii și la soluționarea problemelor de securitate, având un impact pozitiv asupra comunităților lor.

Acest document reprezintă un ghid cuprinzător dedicat inițiativei regionale pentru promovarea implicării femeilor în securitatea umană și pace. Structurat pe mai multe capitole, documentul explorează provocările identificate în acest domeniu, precum și valorile comune și credințele care unesc femeile în demersurile lor.

În plus, oferă instrumente și întrebări esențiale pentru identificarea resurselor și a lacunelor locale, contribuind astfel la o mai bună înțelegere a contextului regional. De asemenea, documentul include o foaie de parcurs pentru perioada 2025-2026, reglementează procedurile de aderare și funcționare ale rețelei, și detaliază cerințele necesare pentru aderarea la rețeaua „Femeile pentru Securitate Umană și Pace”.

Securitatea Umană este un concept care pune în centrul preocupărilor **siguranța și bunăstarea individului**, nu doar securitatea statului. A apărut în anii '90, în special prin raportul ONU pentru Dezvoltare Umană din 1994, și propune o viziune extinsă asupra securității, care include nu doar absența violenței și a conflictelor, ci și protejarea oamenilor de sărăcie, foamete, boli, violență, dezastre naturale sau provocate de om, încălcarea drepturilor omului, instabilitate economică și socială.

Dimensiunile principale ale securității umane includ:

- **Securitate economică** – acces la venituri și resurse pentru un trai decent
- **Securitate alimentară** – acces constant la hrană suficientă și nutritivă
- **Securitate în sănătate** – protecție față de boli și acces la servicii medicale
- **Securitate personală** – protecție împotriva violenței fizice sau psihologice
- **Securitate în mediu** – acces la un mediu curat și protejat
- **Securitate comunitară** – apartenență la comunități sigure și coezive
- **Securitate politică** – respectarea drepturilor fundamentale și participarea la viața civică

Securitatea umană este importantă pentru că recunoaște că oamenii pot fi vulnerabili chiar și în state stabile politic. De exemplu, o femeie care trăiește într-un stat fără război, dar e expusă violenței domestice sau nu are acces la servicii de sănătate, nu este cu adevărat în siguranță.

Conceptul de pace se referă la o stare activă de armonie, justiție și cooperare între oameni și comunități. Este o condiție în care toți indivizii pot trăi în siguranță, cu demnitate, având acces la resurse, oportunități egale și posibilitatea de a-și exprima liber opiniile și identitatea. Pacea implică existența unor relații sociale bazate pe respect reciproc, echitate și dialog, dar și funcționarea unor instituții care protejează drepturile fundamentale ale tuturor.

Așadar, pacea nu înseamnă doar absența armelor sau a conflictelor violente, ci și prezența activă a condițiilor care permit bunăstarea umană, prevenirea discriminării și soluționarea pașnică a tensiunilor sau diferențelor.

Există două tipuri de pace:

- **Pacea negativă** – când nu există violență directă (nu e război, nu sunt lupte), dar pot exista probleme precum sărăcie, discriminare, frică, nedreptate.
- **Pacea pozitivă** – este o stare în care există **justiție socială, echitate, respect, cooperare** și toți oamenii își pot trăi viața în demnitate și siguranță.

Pacea înseamnă:

- Drepturi egale pentru toți
- Dialog în loc de violență
- Respect între culturi, religii și grupuri sociale
- Instituții care funcționează corect și protejează oamenii
- Educație pentru empatie și soluționarea pașnică a conflictelor
- Pacea nu se întâmplă de la sine – este **construită zi de zi** prin comportamente, politici și atitudini.

PROVOCĂRI IDENTIFICATE

Problemele identificate includ lipsa încrederii și teama de participare activă, femeile evitând să își exprime opiniile din cauza fricii de judecată. De asemenea, există un conflict între generații, unde tinerii nu ascultă experiențele celor mai în vârstă și adulții nu sunt deschiși la ideile noi. Tehnologiile avansează rapid, iar multe femei nu țin pasul din cauza lipsei instruirii digitale, ceea ce le limitează oportunitățile profesionale.

Suprasolicitarea femeilor, care jonglează cu responsabilitățile casnice și profesionale, le afectează echilibrul fizic și emoțional. De asemenea, femeile simt nevoia de recunoaștere și apreciere pentru

contribuțiile lor, adesea trecute cu vederea. Gastronomia și ocupațiile gospodinelor nu sunt valorizate la nivel local, iar administrația nu le susține ca resurse.

Lipsa colaborării cu femeile din România în turismul profesional și tendința de agresivitate între femei din cauza unui mediu de sprijin insuficient sunt și ele provocări. Femeile acordă prea puțină atenție propriei sănătăți din cauza preocupărilor legate de familie și muncă. De asemenea, există o presiune socială de a adopta trăsături masculine, iar femeile nu știu să ceară ajutor în organizarea evenimentelor sociale, preferând să se descurce singure.

Problemele comune ale femeilor structurate pe domenii de interes

Participare și Leadership

- Lipsa încrederii și teama de judecată le determină pe femei să evite participarea activă și exprimarea opiniilor.
- Lipsa competențelor de leadership conștient și tolerant se manifestă prin deficitul de modele de conducere bazate pe empatie și colaborare.
- Femeile își doresc recunoaștere și apreciere, însă contribuția lor este adesea percepută ca fiind „firească” și trecută cu vederea.
- Deși femeile organizează numeroase evenimente sociale, ele cooperează puțin și evită să ceară ajutor, preferând să se descurce singure.

Relații interpersonale și comunicare

- Conflictul între generații și lipsa răbdării pentru dialog împiedică tinerii și adulții să își înțeleagă reciproc perspectivele.
- Comunicarea violentă și lipsa ascultării active generează frecvente conflicte cauzate de neînțelegeri.
- Pentru a-și asigura siguranța, femeile adoptă uneori un comportament agresiv, generând competiție și tensiuni în loc de susținere reciprocă.

Educație și dezvoltare personală

- Lipsa programelor intergeneraționale pentru dezvoltare profesională împiedică inițiativele care să sprijine învățarea și colaborarea între generații.
- Lipsa programelor intergeneraționale pentru dezvoltare profesională împiedică inițiativele care să sprijine învățarea și colaborarea între generații.
- Competențele limitate privind coeziunea socială și valorile comune, împreună cu lipsa inițiativelor dedicate, reduc promovarea solidarității.
- Lipsa instruirii digitale împiedică femeile să țină pasul cu tehnologiile avansate, limitându-le astfel oportunitățile.

Sănătate și bunăstare

- Femeile acordă prea puțină atenție propriei sănătăți din cauza preocupărilor pentru familie și muncă, care le fac să se negligeze.
- Arderea profesională survine din suprasolicitarea la locul de muncă, ducând la epuizare fizică și psihologică.

Echilibrul între viața profesională și personală

- Suprasolicitarea femeilor, care jonglează cu munca acasă, la birou și cu cerințele din toate direcțiile, le face să devină copleșite atunci când nu beneficiază de sprijin.

- Femeile poartă pantaloni din cauza presiunii de a adopta trăsături masculine pentru a fi luate în serios, uitând adesea să se îmbrace în fuste.

Siguranță și justiție socială

- Siguranța este limitată și neînțeleasă, deoarece securitatea umană nu este clar definită la nivel comunitar.
- Lipsa mediatorilor și a competențelor reglementate prin lege face ca gestionarea conflictelor să fie imposibilă fără specialiști dedicați.

Media și acces la informație

- Informațiile neverificate contribuie la dezinformare și afectează procesul de luare a deciziilor.
- Lipsa competențelor pentru a comunica și crea resurse online, împreună cu accesul limitat la infrastructură digitală, face ca femeile să întâmpine dificultăți în acest domeniu.

Antreprenariat și economie

- Lipsa oportunităților pentru susținerea businessului feminin se datorează insuficienței programelor de sprijin dedicate acestuia.
- Lipsa unui fond de garanție pentru acoperirea gajului bancar creează dificultăți femeilor în accesarea finanțărilor.
- Colaborarea redusă cu femeile de peste Prut în domeniul turismului profesional duce la oportunități economice transfrontaliere limitate.
- Cultură și identitate
- Lipsa programelor despre identitatea noastră ca moldoveni contribuie la scăderea conștientizării valorilor culturale.
- Gastronomia și ocupațiile gospodinelor nu sunt valorizate, iar administrația locală nu le susține ca resurse economice și turistice.
- Deficitul de activități culturale de gen, precum gastronomie și sport, se datorează insuficienței de evenimente care să pună în valoare diversitatea locală.

Prin urmare, femeile se confruntă cu provocări diverse care le afectează atât viața profesională, cât și pe cea personală. Lipsa încrederii în participarea activă, dificultățile în integrarea tehnologiilor moderne și suprasolicitarea din cauza responsabilităților multiple sunt doar câteva dintre obstacolele care le limitează oportunitățile. În plus, femeile nu beneficiază de recunoașterea adecvată a contribuțiilor lor, mai ales în domenii precum gastronomia și turismul, iar colaborarea între femeile din diferite regiuni este insuficientă. De asemenea, un mediu de sprijin deficitar poate duce la conflicte și tensiuni, amplificând dificultățile lor. Este necesar să se creeze programe educaționale și de sprijin care să încurajeze dezvoltarea competențelor digitale și profesionale, să promoveze dialogul intergenerațional și să ofere oportunități egale pentru toți. Aceste inițiative vor contribui la o schimbare reală, facilitând colaborarea și susținerea reciprocă, esențiale pentru o dezvoltare echitabilă și sustenabilă.

CREDINȚE ȘI VALORI COMUNE

Valorile comune și credințele pe care femeile le împărtășesc joacă un rol crucial în modelarea experiențelor lor individuale și colective. Aceste principii fundamentale sunt esențiale pentru crearea unui cadru de sprijin reciproc, în care femeile pot să își exprime potențialul, să își promoveze drepturile și să contribuie la dezvoltarea comunității. De la solidaritatea și susținerea între femei,

până la importanța educației și recunoașterii muncii lor, aceste valori formează fundamentul unei societăți mai echitabile și mai incluzive.

Un punct de plecare pentru activitatea Rețelei Regionale „Femeile pentru Securitate Umană și Pace” îl reprezintă **credințele** fundamentale care pot ghida inițiativele și colaborările acesteia.

Credința în puterea schimbării prin unitate

Credem că, atunci când femeile se unesc, pot transforma comunitățile. Colaborarea între diverse sectoare ale societății – administrație publică, afaceri, societate civilă și comunitatea locală – are puterea de a adresa provocările sociale, economice și culturale și de a crea un impact real. Prin sprijin reciproc și acțiuni comune, putem genera schimbări durabile în binele comunității.

Credința în educație ca motor al dezvoltării

Credem că educația este cheia pentru dezvoltarea personală, profesională și socială. Investind în formarea continuă și dezvoltarea competențelor femeilor – în leadership, negociere, tehnologie, comunicare și alte domenii esențiale – putem construi o societate mai echitabilă și mai bine pregătită pentru provocările viitoare. Fiecare femeie are dreptul și potențialul de a învăța, a evolua și a contribui activ la dezvoltarea comunității.

Credința în pace și securitate ca fundament al bunăstării

Credem că pacea și securitatea sunt esențiale pentru crearea unui mediu prosper în care fiecare femeie poate înflori. Fără siguranță, nu există progres. Prin promovarea unei culturi a păcii, prin educația pentru înțelegere și dialog, și prin sprijinirea femeilor în roluri de lideri ai schimbării, contribuim la construirea unei societăți mai stabile, echilibrate și incluzive. Siguranța umană este fundamentul unei vieți împlinite și al unei comunități durabile. Aceste credințe fundamentale vor ghida toate activitățile rețelei, asigurându-ne că scopul nostru rămâne constant și că fiecare acțiune contribuie la realizarea viziunii comune.

Valorile comune și credințele pe care femeile le împărtășesc joacă un rol crucial în modelarea experiențelor lor individuale și colective.

Aceste principii fundamentale sunt esențiale pentru crearea unui cadru de sprijin reciproc, în care femeile pot să își exprime potențialul, să își promoveze drepturile și să contribuie la dezvoltarea comunității.

De la solidaritatea și susținerea între femei, până la importanța educației și recunoașterii muncii lor, aceste valori formează fundamentul unei societăți mai echitabile și mai incluzive

În acest context, câteva **valori** fundamentale care ar putea constitui baza Rețelei Regionale „Femeile pentru Securitate Umană și Pace”:

- **Respectul reciproc** - promovăm un climat de respect în care fiecare femeie este ascultată, apreciată și tratată cu demnitate, indiferent de statutul social sau profesional.
- **Colaborare și solidaritate** - colaborăm deschis și eficient, lucrând împreună pentru a construi soluții sustenabile și pentru a sprijini dezvoltarea comunității noastre.
- **Diversitate și incluziune** - recunoaștem și valorizăm diversitatea culturală, etnică, profesională și intergenerațională, încurajând participarea activă a tuturor femeilor, indiferent de proveniență sau mediu.

- **Integritate și transparență** - ne angajăm să fim transparenți în procesul de luare a deciziilor și să respectăm principiile etice în toate activitățile noastre, asigurându-ne că resursele sunt gestionate corect și responsabil.
- **Empatie și sprijin mutual** - promovăm o cultură a înțelegerii reciproce și a ajutorului între femei, în care fiecare să își poată exprima nevoile și să fie susținută în depășirea provocărilor.
- **Sustenabilitate și responsabilitate** - acționăm cu grijă față de mediul înconjurător și resursele comunității, asigurându-ne că proiectele noastre au un impact pozitiv pe termen lung.
- **Dezvoltare personală și profesională** - credem în educația continuă și în dezvoltarea competențelor, pentru a sprijini femeile să își atingă potențialul maxim în toate aspectele vieții lor.
- **Inovație și adaptabilitate** Încurajăm gândirea creativă, adaptabilitatea și utilizarea tehnologiilor moderne pentru a răspunde provocărilor și oportunităților emergente.
- **Pace și securitate** Ne angajăm să contribuim activ la promovarea păcii și siguranței în comunitățile noastre, prin prevenirea conflictelor și medierea acestora într-un mod constructiv.
- **Responsabilitate socială** Fiecare dintre noi are un rol activ în binele comun, iar acțiunile noastre vor fi ghidate de dorința de a construi o societate mai echitabilă și mai solidară.
- Aceste valori reflectă principiile esențiale care vor susține rețeaua și activitățile ei. Sunt fundamentale pentru un mediu colaborativ și un viitor mai bun!

FOAIE DE PARCURS
a rețelei „Femeile pentru Securitatea Umană și Pace”
2025-2026

Noi, femeile din Ungheni – lidere comunitare, antreprenoare, educatoare și activiste pentru drepturile femeilor – ne-am reunit pentru a evidenția provocările profunde cu care ne confruntăm și pentru a cere acțiuni concrete din partea autorităților, societății civile, donatorilor internaționali și sectorului privat. Comunitățile noastre se sprijină pe muncă, inițiativa și implicarea noastră constantă în viața economică și socială. Cu toate acestea, vocile noastre rămân adesea ignorate, iar drepturile noastre, neglijate. Ne unim pentru a formula soluții durabile și pentru a contribui activ la transformarea comunității din care facem parte. Deși suntem piloni ai dezvoltării locale, continuăm să ne confruntăm cu obstacole sistemice care ne limitează afirmarea profesională și personală.

Prin această Declarație, solicităm recunoașterea femeilor ca factori esențiali de schimbare – inovatoare, lidere și creatoare de valoare în societate.

Continuăm să ne confruntăm cu multiple provocări care afectează dezvoltarea noastră personală, profesională și colectivă:

- Lipsa închererii și a participării active. Frica de judecată și normele sociale patriarhale ne limitează implicarea în procesele decizionale.
- Conflictele intergeneraționale. Tinerii și adulții nu au spații comune pentru dialog și schimb de experiențe, ceea ce duce la fracturi sociale.
- Lipsa competențelor digitale. Accesul inegal la instruire digitală reduce oportunitățile de dezvoltare economică a femeilor.
- Suprasolicitarea fizică și emoțională. Femeile jonglează cu munca casnică și profesională fără sprijin adecvat.
- Subevaluarea contribuțiilor femeilor. Rolurile și ocupațiile femeilor în economie, turism și gastronomie nu sunt recunoscute.

- Siguranța deficitară și lipsa de justiție socială. Lipsa mediatorilor comunitari face ca violența și discriminarea să fie normalizate.
- Acces limitat la finanțare și sprijin economic. Lipsa unui fond de garantare și a unor mecanisme de sprijin face ca femeile să întâmpine dificultăți în dezvoltarea afacerilor.

Ne asumăm rolul de catalizatori ai schimbării, însă responsabilitatea trebuie împărțită. Facem un apel ferm către autoritățile locale, sectorul privat, donatori și comunitatea internațională: investiți în inițiativele noastre, sprijiniți leadershipul feminin și construiți împreună cu noi o societate mai dreaptă, mai incluzivă și mai prosperă.

Ne exprimăm convingerea că drepturile noastre merită respectate, munca noastră recunoscută și contribuțiile noastre sprijinite, pentru un viitor în care femeile din Ungheni să fie auzite, apreciate și susținute.

DOMENII DE INTERVENȚIE ȘI PROPUNERI PRIORITARE

1. Consolidarea leadershipului feminin și participării în procesele decizionale

- Crearea unui Consiliu al Femeilor la nivel local, care să asigure reprezentativitate și participare activă în administrația publică și în inițiativele comunitare.
- Organizarea de programe de mentorat pentru femei în funcții de conducere și inițiative locale.
- Stimularea implicării femeilor în procese decizionale locale prin formări și dialog structurat cu autoritățile.
- Crearea unor programe locale de mentorat pentru femei.
- Training-uri dedicate leadershipului conștient și participării civice.
- Platforme de colaborare în comunitate pentru schimb de experiențe.

2. Susținerea antreprenoriatului feminin și a independenței economice

- Crearea unui Fond de Garanție pentru Femeile Antreprenoare, facilitând accesul la finanțare pentru inițiativele locale.
- Înființarea unui Incubator de Afaceri pentru Femei, oferind consultanță, mentorat și resurse pentru dezvoltarea afacerilor.
- Organizarea de târguri și expoziții de produse locale realizate de femei, promovând economia circulară și sustenabilă.
- Parteneriate transfrontaliere cu femei antreprenoare din alte regiuni.

3. Acces egal la educație și dezvoltare profesională

- Programe de alfabetizare digitală și educație financiară pentru femei.
- Crearea unui hub educațional intergenerațional, unde tinerele și femeile cu experiență profesională pot învăța unele de la altele.
- Sprijinirea reconversiei profesionale prin cursuri și stagii de practică în domenii emergente.
- Organizarea de șezători moderne pentru a facilita conexiunile între femeile din diferite generații.
- Ateliere de ascultare activă și rezolvarea conflictelor prin comunicare empatică.

4. Promovarea bunăstării și a sănătății femeilor

- Crearea unui Centru de Resurse pentru Sănătatea Femeii, oferind acces la servicii de prevenție și suport psiho-emoțional.

- Organizarea de campanii de conștientizare privind sănătatea mintală și echilibrul viață-muncă.
- Implementarea unui program de prevenție a burnout-ului, adaptat femeilor din diverse domenii de activitate.

5. Promovarea siguranței și drepturilor femeilor

- Crearea unei rețele de suport și consiliere pentru femeile care se confruntă cu violență și discriminare.
- Instruirea mediatorilor comunitari pentru a oferi asistență în rezolvarea conflictelor.
- Susținerea inițiativelor legislative care asigură protecția și egalitatea de șanse.

6. Valorificarea culturii și identității locale

- Organizarea unui Festival Anual de Artă și Gastronomie Feminină, promovând creativitatea și tradițiile locale.
- Crearea unui spațiu expozițional permanent dedicat femeilor creatoare din regiune.
- Susținerea turismului rural prin parteneriate între antreprenoarele locale și rețele naționale/internaționale.
- Inițiative educaționale despre identitatea culturală și rolul femeilor.

PLAN DE ACTIVITĂȚI 2025

Pentru a pune în aplicare aceste inițiative, am stabilit un calendar de acțiuni:

Aprilie - Iunie 2025

- Lansarea oficială a Rețelei regionale „Femeile pentru Securitatea Umană și Pace”
- Crearea platformei de comunicare și a grupurilor online
- Atelier „Leadership și coeziune socială”
- Eveniment gastronomic local „Tradiții pe masă”
- Drumeție tematică „Identitatea noastră și poveștile locului”

Iulie - Septembrie 2025

- Festivalul „Florile de la Prut – 35 de ani”
- Workshop „Tehnologie și inovație pentru femei”
- Atelier „Negociere și gândire sistemică”
- Campanie de promovare a poveștilor de succes ale femeilor din regiune
- Festivalul designului vestimentar și portului feminin

Octombrie - Decembrie 2025

- Sesiuni de mentorat pentru antreprenoare locale
- Eveniment intergenerațional – dialog între generații
- Atelier de jurnalism comunitar pentru combaterea dezinformării
- Seri de lectură și dezvoltare personală
- Conferința finală de bilanț pentru 2025 și proiecția pentru 2026